

Nummer vraag		-	Zaaknummer -
Datum vraag	:	13 januari 2025	
Datum beantwoording	:	210125	
Datum raad	:	14 januari 2025	

FORMULIER (BEANTWOORDING) RAADSVRAGEN

Soort	:	Mondeling beantwoord in raad 140125 Schriftelijk opgevolgd inclusief aanvullende vragen uit raad
Vragensteller	:	Ernst van Splunter en Freerk Andre de la Porte namens de hele gemeenteraad
Onderwerp	:	Vragen inzake incident Den Dolder 2 januari 2025

Vragen van de leden van de gemeenteraad (1) van Zeist aan het college van B&W naar aanleiding van het tragische steekincident in Den Dolder op 2 januari 2025.

1. Kunt u ons een overzicht geven van de na 2017 door alle betrokken partijen (en welke zijn dat precies) genomen maatregelen om de veiligheid van inwoners in Den Dolder te vergroten? Welke partij droeg welke verantwoordelijkheid? Wat waren de conclusies van de gehouden evaluaties? Welke structurele verbeteringen zijn daaruit voortgekomen?

In 2017 was de moord op Anne Faber de aanleiding om alle betrokken partijen en hun werk onder de loep te nemen. Bij Fivoor in Den Dolder zitten mensen met en zonder forensisch kader. De patiënt die in 2017 een moord pleegde zat in de Forensisch Psychiatrische Kliniek (FPA Utrecht). Er is onderzoek gedaan door de kliniek en door de Inspectie Justitie en Veiligheid (JenV) en Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Uitkomst was onder meer dat er geen tbs met zedendelinquenten meer in Fivoor Den Dolder geplaatst zijn na 2017. Fivoor heeft verbeterplannen opgesteld. De inspecties monitorden de voortgang van de verbeterplannen van de kliniek middels voortgangsrapportages. Er waren verbeterpunten op het vlak van het werk tussen zorg voor patiënt en veiligheid voor de omgeving. Er werd te weinig rekening gehouden met de veiligheid van de samenleving. Zie het rapport van de onderzoeksraad voor de veiligheid: <https://onderzoeksraad.nl/onderzoek/forensische-zorg-en-veiligheid-lessen-uit-de-casus-michael-p/>.

Daarnaast is een breder pakket aan maatregelen ingezet. Per partij en in gezamenlijkheid zijn er allerlei afspraken gemaakt en maatregelen genomen. De partijen zijn: gemeente, politie, maatschappelijke organisaties, inwoners en ondernemers. Alles gericht op een veilige leefomgeving.

Wat we kunnen noemen aan maatregelen die vanuit de gemeente Zeist zijn genomen:

Tijdelijk:

- Integraal veiligheidsplan gemaakt: intensivering surveillance politie en boa's, rapportages
- Huiskamergesprekken: met als doel luisteren, verbinden, signalen opvangen, snel handelen

Structureel:

- Meldpunt ingericht en bijbehorende communicatie geregeld
- Structureel overleg:
 - o een veldtafel overleg met alle betrokken partijen
 - o bestuurlijk overleg gemeente Zeist met instellingen (Reinaerde, Altrecht, Fivoor)
 - o omgevingsanalyses besproken, geduid en actie op ondernomen.
- Aanpak overlast drank- en drugsgebruik, controles op drugsdealers
- Fysieke leefomgeving:
 - o Verlichting gerepareerd en verbeterd
 - o Overtollig groen gesnoeid
 - o Extra ophalen zwerfvuil door RMN.
 - o Extra prullenbakken bij de Kameleon
 - o Straatwerk hersteld
 - o Veiligheid fietspaden verbeterd

- Verbeteren veiligheidsgevoel rond station:
 - o Parkeerterrein opgeknapt,
 - o Station vaker schoongemaakt,
- Tweede looproute aangelegd door het bos. Met verlichting. Beide routes, via de loopbrug en het pad, staan open voor iedereen. Op deze manier zijn de stromen beter gespreid.

Ook door Altrecht en Fivoor zijn maatregelen genomen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Maatregelen genomen door de kliniek conform de adviezen van de OVV, IGJ
- Inzet buurtcoaches, omgevingsmanager aangesteld en beveiligers
- Afspraken met patiënten over aanwezigheid in buitenruimte

2. Van enkele genomen maatregelen (bijvoorbeeld het inzetten van buurtcoaches) weten wij dat zij goed werden ontvangen en ook effectief leken te zijn. Wat is de reden dat deze maatregelen inmiddels in capaciteit zijn verminderd of zelfs helemaal zijn verdwenen?

De inzet van de buurtcoaches is niet verdwenen, wel veranderd. Dit heeft te maken met het relatief lage aantal meldingen en de zichtbare positieve resultaten, het beeld was rustig. In het veldtafeloverleg is dit beeld besproken. Op basis van de meldingen kwamen de buurtcoaches naar het dorp. Omdat er minder meldingen uit het dorp kwamen zijn de buurtcoaches meer ingezet op het terrein in plaats van in het dorp.

3. Welke acties gaat het college in de richting van de kliniek en de rijksoverheid ondernemen om op de kortst mogelijke termijn het geknakte gevoel van veiligheid van de inwoners van Den Dolder te helpen herstellen en ervoor te zorgen dat het risico op het voorkomen van incidenten in de toekomst verder wordt verkleind?

Fivoor liet tot 20 januari patiënten niet zonder begeleiding buiten het terrein. Momenteel (19 januari) zijn buurtcoaches intensiever aanwezig en ook de boa's en politie surveilleren met regelmaat en intensief. De gemeente Zeist stelt een integraal veiligheidsplan op met maatregelen die bedoeld zijn om de veiligheid te verbeteren. Dit plan wordt vervolgens besproken met een klankbordgroep vanuit het dorp. De gemeente Zeist heeft er op aangedrongen dat pas wanneer dit plan is geïmplementeerd, patiënten zonder begeleiding weer buiten het terrein van Fivoor te laten komen.

De fysieke omgeving wordt nagelopen en waar nodig aangepakt, rond melden en communicatie worden afspraken weer strakgetrokken of opnieuw gemaakt. Dit alles in afstemming met de klankbordgroep die bestaat uit inwoners, ondernemers, Fivoor, Altrecht en politie.

Parallel hiermee is de gemeente Zeist via de burgemeester in contact met het kabinet over de beloftes die in 2017 zijn gedaan tijdens de inwonersbijeenkomst rond de moord op Anne Faber. Deze belofte die is uitgesproken door minister Dekker van Rechtsbescherming hield in dat Fivoor uiterlijk in 2025 uit Den Dolder zou vertrekken. Later is deze datum door Fivoor bijgesteld naar 1 januari 2027.

4. Zijn er voor het college of Rijksoverheid mogelijkheden om – in samenhang met het voornemen de komende jaren de activiteiten van de kliniek in onze gemeente te beëindigen – sluiting van de instelling af te dwingen? Is het scenario dat door Fivoor wordt geschetst – als voor 1-1-2027 niet een andere locatie buiten Zeist zal worden gevonden, blijft Fivoor op de huidige locatie – een reëel scenario?

De gemeente Zeist houdt Altrecht en Fivoor aan de afspraak dat zij de WA-Hoeve in 2027 verlaten. Op dit moment loopt op initiatief van de gemeente Zeist een onderzoek naar eventuele verplaatsingsmogelijkheden. Het onderzoek is bedoeld om een goed beeld te krijgen welke mogelijkheden er wel en/of niet zijn voor verplaatsing van Fivoor. Het onderzoek wordt naar verwachting op korte termijn (februari 2025) afgerond en zal vervolgens met de raad gedeeld worden.

De gemeente doet wat binnen haar mogelijkheden ligt om de verplaatsing van Fivoor te bevorderen. De gemeente heeft beperkt invloed op het al dan niet vertrekken van Fivoor. Het is denkbaar dat Fivoor geen nieuwe locatie kan vinden en niet uit zichzelf vertrekt. We zoeken juridische mogelijkheden uit en bekijken of de inzet van het ministerie zodanig kan zijn dat er perspectief ontstaat op een vertrek van Fivoor uit Den Dolder.

Het scenario dat Fivoor op de WA-hoeve blijft is wat ons betreft niet aan de orde.

5. Kan het college aangeven op welke wijze incidenten in relatie met de instellingen op de WA-Hoeve worden gemeld door externen (buurtbewoners en/of ondernemers)? Zijn deze meldingen terug te vinden in de incidentrapportages die door de instellingen worden vrijgegeven?

De incidenten kunnen gemeld worden bij politie, buurtcoaches en wijkteam. Dit wordt via site en via andere kanalen gecommuniceerd. Concreet kunnen mensen:

- bij acuut gevaar 112 bellen.
- voor een (overlast)situatie waarbij vermoedelijk een patiënt betrokken is kan men 24/7 bellen met de beveiliging van Fivoor via 088 17 86 290.
- de buurtcoaches zijn door de week tussen 08.00 en 23.00 uur bereikbaar via 06 51 423 309. In het weekend tussen 15.00 en 23.00 uur. Het tijdstip tussen 08.00 en 15.00 uur in het weekend is dus geen buurtcoach aanwezig.

Meldingen worden opgenomen in een overzicht. Fivoor stuurt dat rond en het wordt besproken in het veldtafeloverleg met de verschillende partijen en betrokkenen. Alle meldingen worden vanaf 2017 gemonitord. Daarbij worden op basis van de meldingen rapportages opgesteld en besproken.

6. Bestaat er, in het kader van de meetbaarheid van het gevoel van veiligheid, de mogelijkheid om anoniem incidenten te melden? Zijn er anonieme meldingen en worden deze getoetst op relevantie?

Ja, mensen kunnen anoniem melden bij de buurtcoaches en/of bij de wijkagenten. Meldingen worden altijd getoetst op relevantie.

7. Kan het college -nu wij weten dat Fivoor en de inspectie dit incident gaan onderzoeken- aangeven of bekend is hoe het onderzoek gaat plaatsvinden en wanneer de bewoners en de raad daar een uitkomst van kunnen verwachten? En zou u willen aandringen op openbaarmaking van de onderzoekresultaten?

De inspectie IGJ zal met vele betrokkenen spreken en documenten bekijken over beslissingen die eerder zijn genomen. Betrokkenen krijgen volgens de inspectie de gelegenheid op concept-conclusies te reageren. De inspectie hoopt binnen een half jaar met een eindrapport te komen. Daarnaast willen we dat de inspectie J&V onderzoek doet. Onderzoek geeft inzicht in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen. We zullen zeker aandringen op openbaarmaking van onderzoeksresultaten. Uiteraard delen we de uitkomst met de raad.

8. Op welke wijze wordt er aandacht besteed aan de impact van dit incident met betrekking tot het personeel van Fivoor?

Wij zien dit niet als een vraag voor de gemeente. Fivoor geeft aan na het incident extra zorg aan de medewerkers en de patiënten te besteden en extra aandacht te geven aan hun welzijn. Ze proberen iedereen zo goed mogelijk te ondersteunen. Zie ook het artikel in het Algemeen Dagblad over de brief die door patiënten is verzonden aan de inwoners in Den Dolder.

<https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3839320/patienten-fivoor-schrijven-brief-aan-bewoners-na-dodelijke-steekpartij-ik-voel-diep-medeleven>